

Glasilo „Slovenskega čebelarskega društva“

za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko sè sedežem v Ljubljani.

Urejuje **Frančišek Rojina.**

Izhaja po enkrat na mesec in se pošilja udom brezplačno.

Vsebina: Jan. Jurančič: Umetno satovje. — Fran Rovski: Razgled po slovanskem čebelarskem svetu. — Fr Rojina: O naprednem čebelarstvu. — Dopisi. — Raznoterosti. — Vprašanja in odgovori. — Listnica uredništva. — Inserat.

Umetno satovje.

II. Zgodovina umetnega satovja.

Umetno satovje je izumil izboren mizarški mojster Joanes Mehring, rojen l. 1816. v Renskih pokrajinah na Nemškem. Že od začetka svojega čebelarstva l. 1849, bavil se je vedno z mislijo, kako bi izdelal umetni sat, ter bi čebelam njih čudapolno delo olajšal. Kot mizarju, prišlo mu je na misel, da je skušal izrezati pripravo ali model za to iz lesa. Bilo je to gotovo težavno, dolgočasno delo; vendar se mu je posrečilo, da je izrezljal dve leseni plošči, s kojima je storil prvi poskus l. 1857. Se vé, da je bil ta izdelek še pomanjkljiv, le površno podoben srednji steni čebelnega sata. Prve sate delal je Mehring tako-le: Z vodo pomočen debel papir potisnil je v raztopljen vosek; ko se je vosek na papirju ohladil, dobil je Mehring dve tenki voščeni ploščici. Te je položil eno za drugo med oni leseni, izrezljani plošči, kateri je z vijaki ali šravbi trdno vkup pritisnil. Da se vosek ni prijel na lesene plošče, bile so poslednje tudi z vodo namočene. Ko je tako naredil prvi umetni sat, prilepil ga je hitro na satnik in ga obesil v čebelni panj. Nepopisljivo je bilo njegovo veselje, ko je videl čez nekoliko časa, da so čebele res sprejele borno, pomanjkljivo delo človeškega truda. Ko je potem videl, da so čebele ta umetni sat izdelale, delal je naprej sate in k temu potrebne lesene modele. Začetkom je oddajal le modele po 1 i gld.,

potem tudi umetne sate 12 komadov po 1 gld. Za vsak sat potrebovala je ena oseba 45 minut; bilo je tedaj to v primeri s sedanjim napredkom precej dolgočasno delo. L. 1858. je Mehring prvič v Stuttgartu razstavil svoj leseni model in umetne medstene; vse ga je občudovalo in hvalilo, ter je dosegel prvo darilo. V l. 1860. je Mehring izboljšal način izdelovanja toliko, da je naredil jeden človek na dan do 100 satov. Kakor je pri vsaki iznajdbi, imel je tudi Mehring pri svoji novi reči mnogo častilcev, še več pa nasprotnikov in sovražnikov, koji so mu ovirali pot do večje popolnosti v tej zadevi. Nekateri možaki so hitro skušali zboljšati njegovo iznajdbo, dá, celo prilastiti so si hoteli pravico iznajdbe. Med temi je bil veleposestnik Sprinkhorn, ki je trdil, da je gojil najprej misel o umetnem satovji. Ako je tudi res imel poslednji prvo misel o tem, vendar zasluga, da je to misel v resnici izpeljal, je neovrgljivo Mehringova. Med temi, ki so pripomogli k zboljšanju in popolnitvi umetnega sata, bili so: župnik Blum-Homberg, Dümmler-Homberg, Kunz-Jägerndorf, učitelj Sand-Gundau, Jakob-Frauenbrunnen, i. d. Wolter-Neubrandenburg sestavil je stiskalne plošče iz železnih, šesterostranskih prizem (nekakih klinčkov), v velikosti čebelnih celic, in je s to pripravo izdeloval umetne medstene; te-le bile so že nekoliko popolneje, ker so imele majhne celične nastavke.

Ker so bile po zgoraj popisanim načinu narejene medstene jako tenke in slabe, so se, v panj obešene, krivile in vlekale na vse strani, tako, da se s tem ni dal doseči lep, pravilen izdelek. Zato so začeli razni izdelovalci v umetne sate vtiskati razne snovi, kakor: tenko platno, papir, žice, ploščevino, stanijol itd. To je nekoliko pomagalo, bilo pa je tudi čebelam tim bolj zoperno, čim več tujih snovij je bilo zraven. Zdaj se je lotil tega dela tudi Otto Schulz-Uckermark (zdaj v Bukovem); naredil si je lastnoročno stiskalne plošče iz kositarja, pozneje tudi iz svinca. Čez nekaj časa popustil je plošče in si naredil stroj, v kojem so se stiskale medstene z dvema valjarjema. Schulz je izrezal svoje valjarje tako, da so se vtisnili na medstenah precejšnji celični nastavki; za te je imenoval od zdaj naprej svoj izdelek, ne več satne medstene, temveč umetno satovje. To ime se je obdržalo še do sedaj. Prve umetne sate s celičnimi nastavki razstavil je Schulz v Solnogradu l. 1872. Zabeleženo je še nekje, da je pri tej priložnosti mnogo čebelarjev vzdigalo rame in dvomilo nad uspehom umetnega satovja. Do l. 1875 se umetno satovje ni moglo čebelarjem prav priljubiti; še le potem, ko je Schulz istega leta v Strassburgu razstavil prav izborno umetno satovje v večjej množini, začeli so večji čebelarji v obče delati poskuse v uporabi umetnega satovja. Po vsej pravici se sme tedaj reči, da je Mehring umetno satovje iznašel, Schulz ga je pa v splošno rabo vpeljal.

Kako se je s časom, odkar je začel Schulz izdelovati dobro satovje, poraba slednjega pomnožila, je razvidno iz tega, da se je v Nemčiji izdelalo v enem letu 400.000 kg umetnega satovja. Dan na dan so se množile tvrdke in izdelovalci, ki izdelujejo že kakih petnajst let prav dobro satovje. Vkljub vsemu temu stvar ni ostala na starem stališču, nego skušali so še

vedno dalje in bolje napredovati. Izumili so potem stiskalne plošče iz mavca, cementa in slednjic iz kovine. V tovarnah izdeljujejo zdaj umetno satovje sè stroji na valjarje, koji, akoravno evropejska iznajdba Schulz-ova, so vendar dosegli najvišjo dovršenost v Ameriki.

L. 1884 prevzela je izdelovanje stiskalnih plošč, tako imenovanih satnih stiskalnic, galvanoplastična tvrdka B. Ritsche-Biberach (Baden). Te stiskalnice so dandanes najboljša priprava, s kojo si čebelar lahko umetno satovje sam izdeljuje. V l. 1865. prišel je prvi umetni sat v Ameriko; tam se je ta novina naglo razširila in je ondi izdelovanje že bolj popolno in dovršeno, kakor tukaj v svoji domovini; sedaj je že nad 11.000 teh satnih stiskalnic v uporabi.

Razgled po slovanskem čebelarstvu.

(Podaja Fran Rovski.)

Ako govorimo o srbskem čebelarstvu, moramo ločiti Srbe bivajoče po Hrovaškem, Slavonskem itd., klanjajoče se avstrijskemu orlu, ter one, ki bivajo v kraljestvu Srbskem pod lastnim kraljem. O prvih velja v obče to, kar smo zadnjič omenili o Hrvatih, s kojimi skupaj živijo; imajo pa avstrijski Srbi svoj posebni strokovni list pisan v cirilici: „Srpski pčelar“, ki izhaja v Srpskih Karlovcih, urednik pa mu je Jovan Živanovič. Izhaja sedaj drugo leto, ter stane 5 dinarjev ali 2 gld.

Sedaj pa še nekoliko o čebelarjih v kraljestvu Srbiji. Čebelarstvo se splošno nahaja na precej nizki stopinji. Za ulje služijo priprosti, iz protja spleteni stožčasti koši. Srbsko „čebelarstvo v Belem gradu“ pa si prizadeva vpeljati Dzierzonove ulje. Svoj društveni ulnjak ima blizu kraljevega parka (vrta) Topčidera, kjer se nahaja čez 200 srbskih „košnic“. Čeprav obstoji Belgradsko čebelarstvo že od l. 1891, vendar je jel izhajati društveni list v cirilici „Pčelar“ še le letos. Urednik mu je Aleksa M. Živanovič v Belem gradu, ter se odlikuje s krasno sliko na čelu.

L. 1896 je kmetijsko ministerstvo dalo močen sunek za napredek srbskega čebelarstva. Ministerstvo je namreč poslalo srbskemu gospodarskemu društvu v pretres več predlog, iz katerih povzamemo sledeče: 1. Da bi se na državne stroške napravilo 5000 panjev, ki bi se s primernim navodom porazdelili med čebelarje, 2. da bi se dala gotova podpora v izdelovanje umetnega satja v deželi, 3. da bi se razpisale nagrade na izvoz medu in voska, 4. da bi se bolje pazilo, da se v cerkvah upotrebujejo le čiste čebelne, in ne ponarejene sveče.

Gospodarsko društvo je vzelo stvar v pretres in tako-le odgovorilo: Popolnoma soglašamo s točko 1., gre se le za to, komu se imajo panjovi darovati in kdo naj ljudstvo poučuje, kako ravnati z njimi? Po zrelem pre-mišljevanji predlagamo, da prevzemó to nalogo učitelji osnovnih šol in da se ulji darujejo šolam. Gosp. učitelji naj se o počitnicah povabijo k 8—10dnevnom čelarskem tečaju na kmetijsko strokovno šolo, kjer si pridobé temeljito prakso o čebelarstvu. Tudi bi bilo želeti, da se čebelarstvo predava v učiteljskih pripravnicah in v bogoslovji.

Tudi slovenski čebelarji z veseljem pozdravljamo te predloge srbskega gospodarskega društva in ministerstva, tembolj, ker za trdno upamo, da dobimo tudi mi prav kmalu (gotovo že drugo leto 1899) čebelarske tečaje, ki se bodo veršili v društvenem čebelnjaku čeb. društva. Bog daj!

O naprednem čebelarstvu.

(Priobčuje Fr. Rojina.)

VI.

Da na Češkem, v Nemčiji, v Belgiji in drugod čebelarstvo tako zelo napreduje, pripomorejo gotovo v največji meri čebelarski tečaji, v katerih se čebelarji teoretično in praktično poučujejo, in čebelarska predavanja popotnih učiteljev, ki v raznih krajih udeležencem podajajo navodila, kako je racijonelno čebelari. Razna čebelarska društva store izredno veliko v tej zadevi. Tako je n. pr. nemško centralno čebelarsko društvo na Češkem samo lansko leto vzdržalo pet takih tečajev in oskrbelo 108 predavanj, katerih se je vdeležilo 3027 čebelarjev, v Belgiji pa, ki je nekako tako velika kot Češko, je bilo pretečeno leto od vlade vzdržanih 190 tečajev sè 760 predavanji. Te številke jasno govore, koliko se stori drugod za čebelarstvo.

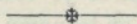
Tudi naše društvo namerava ustanoviti podobne čebelarske tečaje in prirejati v posameznih, za čebelarstvo ugodnih krajih predavanja. Slavni odbor c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani in visoki deželni odbor podelila sta mi primerno subvencijo, — za katero se na tem mestu javno in iskreno zahvaljujem — da se vdeležim kakega vzglednega čebelarskega tečaja, po katerem uzoru naj bi se uredili naši prihodnji tečaji. Sprejet sem bil najprvo v tečaj, katerega je priredilo centralno čebelarsko društvo v Achenu, ko pa sem zvedel, da napravi tudi slavni mojster Gerstung v Ossmannstedtu v Turingiji svoj tečaj, prosil sem njega, naj me sprejme med svoje slušatelje. Pisal mi je naj pridem, čeravno je imel število udeležencev že prepolno.

Na potu v Ossmannstedt — vozil sem se vedno le po dnevu — gledal sem pazno na vse strani po čebelnjakih. Čudno, dokler sem se vozil po slovenskih krajih, sem mogel bore malo videti, čim bolj pa sem se bližal Nemčiji, tem gostejši so bili čebelnjaki, oziroma vrtovi, v katerih so bili postavljeni stojaki. Četudi se ne more iz hitrovozečega vlaka mnogo videti, vendar se iz tega kar se vidi lahko sklepa, kje se manj in kje bolj pečajo s čebelarstvom. Ko sem se peljal mimo Celja, nisem opazil ne na levi, ne na desni čebelnjaka, in ko sem imel pozneje priliko, si prelepo celjsko bližno okolico nekoliko ogledati, tudi nisem videl niti jednega panju, in več gospodov, ki poznajo ondotno okolico in razmere, mi je pravilo, da se ljudje tam jako malo bavijo s čebelorejo. Škoda tega medenega kapitala, ki ga producira tako lep kraj, kjer je vse polno divjega in pravega kostanja, akacije in lipe, travnikov in vrtov; res škoda kapitala, ki ga narava v tako obilni meri, a zamanj ponuja, ker ljudje so ali splošno prebogati (?) ali pa preveč brezbrizni, da bi si ga brez posebnega truda prisvojili, ter ga raje pusté, da s cvetjem vred izgine. Vse drugače kot pri nas je v obližji mest gori v

Nemcih. Tam in tudi že v Marijinih in Francovih varih sem prav pogosto videl pri vходу v kak vrt napis, kdo čebelarji v dotičnem vrtu. Imeniten tak „Bienengarten“ (čebelni vrt) ogledal sem si v bližini Francovih varov na češko-nemški meji, pri posestniku nekega hotela. Ta čebelar — piše se Roenecke — mi je pravil, da meščani željno pričakujejo časa, ko tamošnji čebelarji začno z izmetalnicami pridobivati med. Vsak čebelar ima svoje stalne odjemalce, ki ne gledajo toliko na ceno, kot na čistost medu. Njegovih 50 panjev, je dejal, mu prinaša v količkaj ugodnih letinah več dobička, kot vsa druga kmetija, ki ni ravno majhna. Ne sme se pa misliti, da so ti njegovi panji tako majhni, kot naši navadni kranjski, temveč so, z malimi izjemami, vsi velikani Gerstungove mere, a od konca do kraja zasedeni, ker jim ne pusti rojiti, marveč čebelarji samo za med. V okolicaх raznih mest sem si ogledal še mnogo takih „čebelnih vrtov“ in povsod sem moral občudovati, kako čebelarji umejo svojo stvar. Srce se mi je krčilo, ko sem v mislih primerjal našo in ondotno čebelorejo.

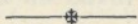
Tudi nadaljnje poročilo o čebelarstvem tečaju v Ossmannstedtu bom priobčil pod zgornjim naslovom, ker to čebelarstvo, katero je učil Gerstung, je zares napredno. Za svojega čebelarjenja prebral sem z največjim zanimanjem marsikatero čebelarstvo knjigo, poskušal to in uno tudi praktično, in naposled sem bil mnenja, da sem že čebelar po volji božji. A ko sem videl Gerstungove čebelnjake in slišal njega, je izginila ta domišljija, kot izgine snežena kepa, kadar jo obdahne jug in obsije gorko solnce. Odprle so se mi oči in uvidel sem, koliko manjka meni in z mano vred veliki množini slovenskih čebelarjev, da postanemo pravi, napredni čebelarji.

Dopisi.

Od dravskega polja na Štajerskem. Slabo se godi letos našim čebelarjem. Pomladno cvetje, potem akacije in lipe uničil je dež, in tudi kostanj je deloma opral. Da ubogo živalico tare lakota, kaže že to, da so nekateri panji že davno trote pomorili. Večina panjev nam je dala samo prvence in še ti so slabi. Drujca dobil je malokdo. Čudno je, da stavijo čebele letos razločno od drugih let skoraj samo trotovsko delo. Umetne medstene razglodajo in delajo po svojem trotovino. V nekaterih panjih videti je skoraj več trotov ko delavk. Če nam Bog ne privošči lepih jesenskih dni in bogatega ajdovega cveta, težko bomo naše panje prezimili, če jih ne bomo izdatno pitali. Do zdaj je delo vse prazno, samo sem ter tje se vidi v kaki celici kapljica medu. Lansko leto bilo je za čebele bogato in stari možaki so pravili, da takega še ne pomnijo od tistega časa, ko je nekoč medena rosa padala. Marsikomu je sijal lep dobiček. Žalibog prišli so zopet brezvestni kupci, ter za mali denar pokupili žlahtni pridelek. Prodajalci so bili zadovoljni, misleč, da so napravili dobro kupčijo, ko pa bi vedeli, da so jih kupci do polovice ukanili, razjasnilo bi se jim in uvideli bi, kako potrebno je združenja in složnega delovanja.

F. T.

Raznoterosti.

Čebele so jih razgnale. Pred nekako 5 leti so na Grškem imeli jako burno volitev. Malo je manjkalo in volilci bi si bili skočili v lase, da ni ravno takrat vrgel prebrisan kmetič panja čebel med nje. Čebele so z nekoliko piki razgnale razsajače, ter zabranile nameravani tepež. F. G.

Med oranžnega (pomarančnega) cvetja iz Dunaja. Neki dunajski čebelar in uradnik pri trgovinskem ministerstvu, g. A. Herkloc je popotoval za časa cvetja pomarančnih dreves v cesarskem vrtu v Šenbrunu, za poskušnjo z dvema panjema v Hicing, to je neki vrt prav blizu Šenbruna. Ko naš čebelar opazi kako panjova vidoma težja postajata, hitro izvrši pameten sklep: del svojih ostalih panjev naloži na voz, ter jih odpelje k pomarančnim vrtovom. Na ta način je dobil nič manj kot 4 cente najfinejšega pomarančnega medu v 12–14, za pašo ugodnih dneh. Med, zlatorumen, preprijetno dišeč in finega okusa, je našel odliko tudi na cesarski mizi. Obiskovalci letošnje čebelarske razstave v Solnogradu bodo imeli priliko ta med videti in pokusiti. F. P.

Oproščenje davka čebelarjev s premakljivim satovjem v Bosni. — Bosanski čebelarji, ki so čebelarili v lesenih štorih, panjevih v prvotnem pomenu besede ali v slamnatih peharih ali kokoših so morali še pred petimi leti plačevati desetino, 25 do 35 kr. od panju — seveda niso zabili zamolčati polovice panjev. Da pospešuje napredno čebelarstvo je torej l. 1893 finančno ministertvo sklenilo, da so čebelarji v Bosni in Hercegovini, ki bodo čebelarili o panjevih s premakljivim delom — brez razločka sestava ali zistema — davka od čebel prosti začasno, to je toliko časa, da se premakljivi okvir splošno razširi. S tem je gotovo ondotnemu čebelarstvu dana mogočna opora; kajti čebeloreja je v Bosni zelo razširjena, tako da v marsikakem okraju pride jeden panj na tri prebivalce. F. P.

Koliko nektarja je v cvetnih glavicah? Za zgled vzemimo esparzetno deteljo (je zelo podobna rudeči, turški detelji, inkarnatki), ki cvete od maja do avgusta in ki je poleg izvrstne krme za živino v mnogih krajih čebelarjem to, kar pri nas ajda. Kakor je našel dr. Planta, dá 5530 esparzetnih cvetkov šele 1 gram destilovanega sladkorja. Ta množina se nahaja v $1\frac{1}{3}$ g medu; po tem takem bi bilo potrebnih $4\frac{1}{2}$ milijonov esparzetnih glavica za 1 kg medu. Ako torej ob času glavne esparzetine paše srednje močen panj s 30.000 čebelami, od katerih jih najmanj polovica ostane delavnih doma, pošilja 15.000 delavk v pašo, od kojih morda 5.000 nabira le cvetni prah, tedaj nanosi ostalih 10.000 ob ugodnem, t. j. toplosoparnem, oblačnem dnevu, lahko $2\frac{1}{3}$ — $2\frac{1}{2}$ kg medu. Čebela zamore v svoj želodček sprejeti 62 mg nektarja (t. j. sladkega, pa zelo vodenega cvetnega soka, iz kojega izdelujejo med), domu pa prinese le kakih 40 mg, deloma ker svoje brentice nikdar do vrha ne napolni, deloma ker veliko vode mej potom izhlapi. Vsebina jedne satne stanice tehta 400 mg, zato mora jedna čebelica 10krat izleteti, da jo napolni, in 10.000 čebel nanosi v 100.000 izletih 4 kg, ako esparzetno polje ni preveč oddaljeno.

Če bi pa vsled daljave 1 km ali še dalje zamogle čebele izleteti le kake 6krat na dan, potem bi nanosile komaj $2\frac{1}{2}$ kg medu na dan. Slavni Berlepš je opazoval za esparzetne paše težo uljev in našel jeden dan $3\frac{1}{2}$ kg večjo težo, Kaden 4 kg, pastor Stein celo 10 kg (? , če se ni malo zmotil, a na svetu je vse mogoče.)

Kar smo že omenili, dá $4\frac{1}{2}$ milijonov esparzetnih cvetov še le 1 kg medu; za $2\frac{1}{2}$ kg bi bilo potreba 10 milijonov cvetov izpaberkovati, in vsak nektarij bi dal povprečno $\frac{1}{4}$ mg nektarja. Da se napolni jedna sama stanica je treba čebelicam 1600 cvetnih glavice esparzete obleteti in obrati.

Barve cvetlic gotovo služijo čebelam kot kažipot, kje imajo iskati sladčič, sicer bi bila zmotna dokazana resnica, da posamezne čebele pri jednem izletu obiskujejo le cvetlice jedne vrste, nikdar pa ne mešajo raznih vrst. Vendar pa ta prikazen ne izvira iz posebnega nagnenja čebelic do gotovih barv, marveč moramo sklepati, da je vonj in okus vodita vedno le do rastlin jedne vrste. Da vemo, katere barve našim medonoskam bolj uga-jajo, je bilo treba mnogostranskih opazovanj. Barve naših cvetlic so jako mnogovrstne. Največ 32 % se jih blišči v rumeni, pomerančni luči; okrog 30 % naših cvetk dviga modra, škrlatna ali vijoletna očesca proti nebu; 20 % jih nosi krilce nedolžnosti in 17 % se jih ogleduje v lepi rožnordeči obleki; cvetov zelenkasto nadahnjenih imamo komaj $\frac{1}{2}$ %. Skušnja uči, da ste jasno-rumena in bela barva čebelam najprijetnejši, dočim jarko rumena in rezko rudeča vpliva nanje razdražljivo, da rade pikajo. Sploh dajo prednost milejšim barvam; najodurnejše barve so jim črno-rumena-rudeča. F. P.

Med — dober za oči. Naši ljudje še največ zaupajo domačim zdravilom. Mej zdravili pa vender ne rabijo vedno pravih; mislijo, če je ta rastlina dobra za to bolezen, mora biti tudi za drugo. Neredkokrat se dogodi, da taka zdravila ne le nič ne koristijo, marveč še škodijo. Za bolne oči pač ne moremo boljšega priporočati, kakor med. Raztopi v mlačni vodi žličico medu, tako, da bo voda sladka; ž njo izmivaj oči znotraj in zunaj po kake trikrat na dan. Ne bo treba tako dolgo ponavljati in očesna bolezen bo docela izginila. St.

Hlad oskrbimo čebelam po leti v najhujši vročini, če jim odpremo zadnje končnice, zlasti kadar v močnih gručah prisedajo na panjevi bradi, ter mesto ravnati se po svojem geslu: „Delaj, nabiraj, pomnožuj“ igrajo ulogo lenega Pavlihe, seveda treba, da pride namesto nje mreža iz žice ali tanj-čice. Večkrat so prisiljeno pridne delavke lenariti, ker jim primanjkuje pro-stora; zvečaj jim ga!

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 14. Podpisanemu prizadenejo mravlje veliko sitnob. V celih procesijah korakajo na božjo pot v obljubljeni deželo mojih panjev. Četudi sem jim že na razne načine dal vedeti, da nimajo še zastarane pravice do teh potov, se vendar mravljinci jako malo zmenijo za moje dokaze. Prosim torej uljudno, kako naj jim stopim na prste, da jih bo vender nekoliko po-šegetalo? (Čebelar od sv. Jakoba ob Savi.)

Odgovor: Mravljinci dostikrat v celih jatah lazijo skozi špranje v panjove nad med. Najbolje je uničiti njihovo gnjezdo z vrelim lugom, urinom ali petrolejem, najgotoveje sè salmijakom ali amonijakom. Nekateri pripočajo kafrinih zrnec potresti na njihov pot, ali končnico in zadnji rob stranic namazati z mazilom od lanenega olja in saj. Slabejši učinek ima mazanje s petrolejem in debele črte s kredo. Drugi zopet svetujejo potresti na mravljinačna pota v prah zdrobljenega goluna, žvepla ali potošlja, pomešanega z majčkeno zdrobljenim sladkorjem. Tudi goba nasičena s sladko raztopino, ali krožnik s taisto, ravno tako cunjá nekoliko namazana sè slanino so sredstva, na katerih se mravlje v veliki množini zbirajo, in se potem lahko poparijo. Najbolj priprost pa tudi dober pripomoček pa je ta, ako se pod panje in med nje in sploh tam, koder lazi ta sladkosnedi mrčes, potrese pepela.

Listnica uredništva.

Gospod F. J. v V. pri L. (Štajersko): Zavoljo takih sodov se obrnite do ljubljanskih medarjev gg. Hudovernika ali Dolenca ali do gospe Šupevčeve. Če jih nimajo tako število sami na razpolago, Vam bodo gotovo radi povedali, kje se dobe taisti. — Gosp. J. Š pri M. (Štajersko): Zanesljiv čist med dobite pri medarju g. Hudoverniku v Ljubljani, po 50 kr. kilogram, če pa ga vzamete večjo množino, dobite ga še nekoliko ceneje. Pri Vašem rodoljubnem podvzetju Vam želimo najboljšega uspeha. — Gosp. F. K. nadučitelj pri Sv. B. (Štajersko): Da čebele trote prezgodaj more in da ne roje je vzrok slabo vreme; naberejo komaj za sproti in nimajo nikakoršnih zalog, panj pa, ki komaj životari, ne more rojiti. Kot novi ud še niste v »Čebelarju« brali poročil o ameriškanskih in Gerstungovih panjih, ko preberete te, bodete takoj vedeli, kaj Vam je storiti. — Gosp. J. S. v Z. Letos društvo še ne more preskrbovati vsega potrebnega čebelarkega orodja, a sčasoma se bo vse storilo.

Udnina in reklamacije naj se blagoizvolijo pošiljati č. g. Frančišku Mekincu, duhovniku v pokoju, cesta Mestni log št. 8, Trnovo, Ljubljana, dopisi in članki za list pa uredniku „Slov. čebelarja“ Frančišku Rojini, učitelju v Šmartnem pod Šmarno goro, pošto Št. Vid pri Ljubljani.

Prvi češki čebelarški zavod

Vaclava Švarca v Kolči

(pošta in postaja proge Praško-Duchcovska Koleč, Češko.)

Pripoča česke normalne dvo- in trinadstropne ulje, Dzierzonov dvojček, ameriškanski ulj Langstrothov, češki ulj „Kapucin“, slamnati valjar z nastavkom, metalnice za dva in štiri okvirčke, topilnike za vosek, valjaste in kovinske stroje za izdelovanje umetnih medsten, medstene, čebelarke kape in druge čebelarke potrebščine. — Žive čebele pošilja domače, kranjske, slavonske, laške in stepne. Med in vosek. Koledarje češko-slovanskih čebelarjev za l. 1894 do l. 1898, samozaložba. Čebelarke liste in spise.

Cenik zastoj in franko. — Izvoz v dežele slovanske.

☞ Lastno izdelovanje. ☜

Odgovorni urednik Avgust Puci har. — Lastnik »Slovensko čebelarstvo«.

Tiskajo Blasnikovi nasledniki v Ljubljani.